

(כל הזכויות שמורות)

העם

שניים שנתלו

מחנה עבסיה הקאהירי, עיר בתוך עיר שנגנזה כדי לשכן את מסה כוחות הוד מלכותו הבריטי במרחב, מורכב מוילות מונחות לקצינים ושורות של צרפים. בתוך אחת הוילות האלה גר גבר גבוה מן הרגיל, חרפנים, בולט סנטר, יחד עם אשתו וחמישת ילדיו. השבוע היה מצברוחו של האורח הישראלי תלוי במידה רבה במעשיו של גבר זה.

אולם גמאל («היפה») עבד אל-נאסר לא התחשב ביותר במצב-הרוח הישראלי. היו לו צרות משלו. (ראה להגן) הענין שהסעיר את ישראל, פסקדין המוחת שהוצא נגד שני הנאשמים העיקריים במשפט-הריגול המצרי, ד"ר כשה מרוזק ושמואל עזארי, היה בעיניו רק כלי אחד מגי רבים על לוח השחמה של המאבק בעולם הערבי.

תקדים התליין. כמו רוב המצרים, היה אל-נאסר משוכנע, כנראה, כי הנאשמים באמת ריגלו לטובת ישראל. אמנם היו הגר לויים של המשפט ברובם כוזבים, תוצאה של דמיון החוקרים וידיים שנחסו בארץ מים או בעיניים, אולם הם באו רק לחפות על איכשושו של מנגנון החקירות המצרי למצוא הוכחות לפעולות-הריגול האמיתיות שבוצעו, לדעתו, על-ידי קבוצתו של מכס בנס.

בדרך כלל אין נוהגים בארצות העולם לתלות מרגלים בימי שלום. אולם אין זה כלל בינלאומי מוכר. הסובייטים הוציאו להורג מספר בלתי-רדוע של מרגלים או חשודים-בריגול. הנשיא דוויס איזנהאור אר שר אף הוא את הוצאתם להורג של אתל ויליוס רוונברג, זוג היהודים האמריקאים, שחויבו בדין באשמת ריגול אסומי לטובת הרוסים.

גורלם של אסירי קאהיר נחרץ, למעשה, עוד לפני התחלת משפטם. היה זה באותו בוקר עת צעדו בזה אחר זה מנהיגי ארגון האחים המוסלמים במסדרון הצר אל חדר המחת. כשנזהדקה עזיבת-החנק מסביב ל צווארם של קנאי מוחמד, נוצר מצב פסיר כולוגי חוש. איך אפשר היה להוציא להורג מוסלמים דתיים, טענו תועמלני המשטר, ולהשאיר בחיים אנשים שחויבו בדין בריגול לטובת האויב הציוני?

הבטחה קצרת-רגליים אמנם, עוד במהלך המשפט רמזו מנהיגים מצריים למש קיפיים אמריקאיים שהאמצעי האחרון לא יופעל. דברי ההרגעה סובבו את העולם, חדרו לקריה הירושלמית. ממשלת ישראל נהגה בהתאם, השתדלה להימנע ממשעים פרוכוסטיביים, שיכלו להקשות את ההחלטה על הקצין קרהרוח המחזיק בידיו את גורל הרפובליקה הגדולה שמדרום לדבר סיני.

אולם הבטחה מרחבת היא קצרת-רגליים וקצרת-נישמה. עוד בטרם נתחנן אנקות המחט של תלוי האיכחאן, נערמו כבר צרות חדשות על ראש אל-נאסר. הפעם באה המכה מצפון: עיראק הודיעה על הסכם חדש עם תורכיה, ליכוד מסביבה את המ שלות הערביות האחרות, אימה להשמיט את הקרקע מתחת להגמוניה המצרית במרחב (הגאלס הזה 902).

בישראל לא כלו עדיין כל התקוות. שה ושם פעמה עדיין תוחלת עמומה: אולי יחון אל-נאסר את הנידונים, כדי להתגרות בעיראקים? אולם היה זה חשבוך-תעתועים: הקצינים הצעירים בקאהיר הינם אנשים קרי מזג, אינם מגינים עם סוג הפוליטיקאים המסוגל לכרות את הענף עליו הוא יושב, על מנת להרגיז את יושבי העצים האחרים.

להיפך, אל-נאסר השתדל עתה לרכב על הסוס הלאומי הגבוה, עליו עלה עוד בבר קרויו המפורסמים ליד האבן הקדושה במכה. הוא האשים את העיראקים בכגינה, הזכיר כי התורכים הינם בני-בריתם של הישראלים. הלייתם של כמה ציונים היתה, במסגה זה, ניסקה פוליטית כראית — מהלך מחוכם כי מישחק המרחבי.

קשה היה לצפות כי השלטון, שתלה עוד בימיו הראשונים מארגן-שבתיה והוסיף מאז לחסל את מתנגדיו, יתענין ביותר בגורל האישי של שני הגברים שהעיסו מבטים

כמהים בקרני השמש האחרונות שחרו מבי עד לאשנים המסוגרים של תאיהם. הם היו רק חיילים במישחק.

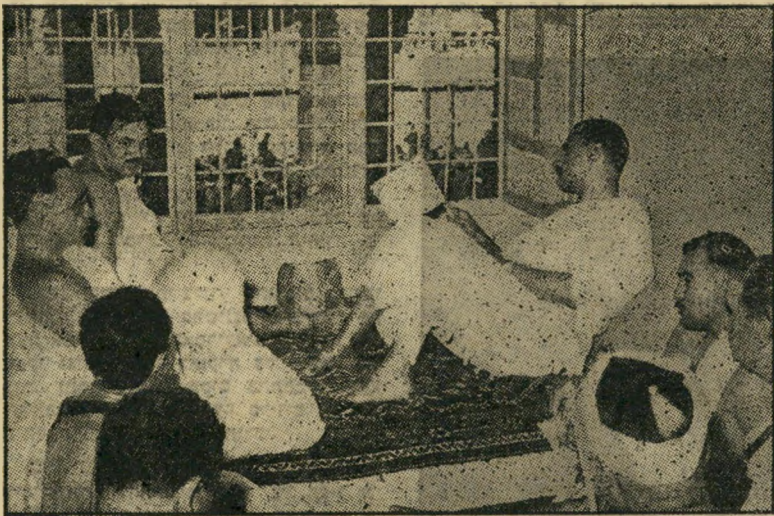
הממשלה אקטיביזם תלול

בימים עברו, עת היתה היהדות עדה מסר זרת מסביב לכדור הארץ, היתה הקריאה: «מכים יהודים!» מחרידה את הלבבות מי פוסק עד סן-פרנציסקו. כל יהודי ראה את עצמו נגעפ מן העול שנעשה לכל יהודי אחר. כשאירגנה ממשלת הצאר הרוסי משפט ראוה נגד יהודים שנאשמו ברצח לדי נוצי רים כדי לאסור בדמם מצות של פסה, הקי פה גל המחאה את העולם, סחפה איתה גם ממשלות ושגרירים.

יהודים רבים שכחו שמהו קרה משהו. קמה מדינת ישראל, ששוב אינה גסו אחד מיני רבים, אלא יחידה סוליסית ריבוניה, הפועלת בכל המכשירים הממלכתיים של מדינה — הגלויים והסחות-גלויים.

גם מדינה חייבת להגן על שליחיה. אולם דרכיה חייבות להיות שונות מאלה של ועד קהילות פולין או ארגון-האזרחים-הגרמניים בניידת-משה.

סתירה ליד השודחן. היה זה מבחן

גמאל עבד אל-נאסר (שוכב) בשעת ביקור במכה

על סוס גבוה, מישחק שחמת מטוכן

קשה לעצבי המדינה. העובדה שפסקדין הקאהירי בא בעקבות מעשי-רצח חרשים על הגבול הירדני והמצרי, עוד הגבירה את המתחות. התוצאה הראשונה היתה ברורה: התחלתו של גל חדש של «אקטיביזם» במי דינה.

האית הראשון נתגלה בכנסת. בשעת דיון על מצב הבטחון המתמך משה שרת, מנהיג האגף המתון, על החוק הבינלאומי הקובע את פעולת המדינה. אחריו קם חברו לשולחן הממשלה, שר-הבטחון לבר-השיער פנחס לבון, חזר כמעט על אותם הדברים. אולם הוא הכניס לדבריו שינוי קטן אחד: הוא הר סיף לחוק הבינלאומי חוק שני, «חוק ההגנה העצמית». היתה זאת סתירה מוחלטת לכל הקו של ראש-ממשלתו.

מרדף הפיות. מאורעות קאהיר והגבול לא היו הרוחות היחידים שהסעירו את שני הים הפוליטי בארץ. מכיוון אחר הגיע לב חירי הפוליטיקאים ריח הבחירות. תחרות הסיסמות עברה בכרחה גם לזירת מדיניות-החץ. התוצאה: התחלתו של מרוץ מילולי גדול אל האקטיביזם.

עלייתו מחדש של דויד בך-גוריון הוסיפה נשיפה חזקה לרוחות אלה: «כלל שהת-חוקה, השפעתו של הרועה משדה-ביוקר על מפלגות, כן ירדה השפעתו של משה שרת בממשלה».

אקטיביזם מילולי זה היה מסוכן שבעתים מסני שהיה עקר לחלוטין. גם נשואיו העי קריים, מסוגו של לבון, נרתעו מן המסקנה הסופית של דיבוריהם: לתחמה. בעוד נכונות לקו עקבי זה, היה האקטיביזם ה-מילולי, מסעיר-הרגשות, דומה למאהב המת רגש ומתלהט מדי פעם בראותו את אהובתו אך אינו נוגע בה — מצב מרסר-עצבים ומסוכן לכריאות הנפש.

ממשלת ישראל תמנה נציג דיפלומטי בוואתיקאן, אם יסתיימו בחלצה פעולות התיווך של מעצמה מערבית מסוימת בשטח זה. במקרה זה יקבל מונטיניור אנטוניו ורגאני, המייצג את הוואתיקאן בישראל כיום, מעמד דיפלומטי רשמי. צעד זה נתמך על-ידי חוגי הכנסייה הקתולית בישראל.

קרוב לוודאי שהמרשאל מיטו סרב לבקר בישראל בהשפעת יודיו, גוהרלאל נהרו, ראש ממשלת חודו, אשר טען כי רצוי שלא להסתבך, לפי שעה, בענייני המרחב.

שר-הבטחון, פנחס לבון, ישוחרר מתפקידו, אם יעמוד שרת בראש הממשלה הבאה. במקומו מתכונן שרת למנית את רב-אלוף יגאל ידין. בין אם יצליח לשכנע את מנגנון המפלגה להכניס את ידין לכנסת, ובין אם לא.

צפה בוודאות כי שמו של ח-כ איעזר ליבנה לא יופיע במקומות הראשונים ברשימת מועמדי מפא-י בבחירות לכנסת. לעומת זאת יפוצה, כנראה, ליבנה במשרה של ציר באחת מארצות אירופה המערבית, אשר הציר הישראלי היושב בה כיום יפרוש ממשרתו בראשית 1956.

ייתכן כי אחד מראשי הצ-כ, יודיו האישי של שרת ימונה למשרת ציר בשגרירות הישראלית בארצות-הברית, לאחר פירוק הכנסת הנוכחית. במקרה זה יחזור הציר הנוכחי, ראובן שילוח, לישראל, יועמד בראש המחלקה לענייני-א"ם במשרד-החוץ. לפי גירסה אחרת יסכים שרת להעמיד את שילוח בראש מחלקה מיוחדת לענייני המרחב והמיעוטים, שתהיה משותפת למשרד-החוץ ולמשרד ראש-הממשלה.

המפלגות השונות ימנעו להשתמש בעניינים כמתונים למטרות פוליטיות פנימיות, אם ייענו ראשיהן לבקשתו של משה שרת בעניין זה, שתופנה אליהם באמצעות יושב-ראש הכנסת, יוסף שפרינצאק.

מזכירות מפא-י תדחה את הצעותיהם המקוריות של כמה מצעירי המפלגה בקיש לשיטות תעמולת-הבחירות, כי תוכן גם את ההצעה להקים שיכונים מפלגתיים בתנאים נוחים ביותר. הני מוק הרשמי לדחיית ההצעות: חוסר תקציב. נימוק נוסף: ראש-המפלגה רואים בהצעות אלו צורה נלויה מדי של שיחוד הבחורים.

הסיכמוך בין מרכז מפא-י ונציבות שירות-המדינה נקשר לשיחרור אנשים לצרכי בחי-רות הגיע עד משרד-הבטחון, לאחר סטירבו שלטונות הבטחון לאשר רשימה של כמה עשרות אנשים, אשר המפלגה זרשה לשחררם לצורכי בחי-רות.

משכורת אחידה בת שלוש דרגות תינתן לעובדי-הבחירות הזמניים של מפא-י, כפי שהוסכם במסודות הכספיים של המפלגה. השכר נסו יהיה 125, 100, 150 ל"י לחודש, בתוספת 75 ל"י עבור אשה, 25 ל"י עבור כל ילד ודמי הוצאות בתפקיד. השכר לא יושפע כלל על ידי זעזועי האינדקס.

תקציב-הבחירות הרשמי של הצ-כ יוגש לאישור הנהגת המפלגה, מיד לאחר שיימנו המומחים הכספיים את הערכתו. עד כה נאמד התקציב הרשמי של הצ-כ בבחירות לכנסת בלבד במיליון 700 אלף ל"י.

ישראל תמזא את כל צרכניה בטכק בשנה הבאה. יבול הסבך המקומי כיסה את כל הצרכים כבר השנה, אולם הוא יהיה ראוי לשימוש רק לאחר ייבוש שימשך קרוב לשנה.

אל תצפה לשפע בשוק הפירות הנשירים בעונה זו: גל הקור שעבר על ישראל השיר את פריחת עצי הפרי, שהקדימה לבוא בגלל מזג-האוויר הנאה — דבר שימצעם את היבול במידה רבה.

בקרוב תוכל לקנות שפע של ביצים במחיר מוזל: למשקים לא כדאי יותר למכור את הביצים בשוק החופשי, יעדיפו למכור אותן לממשלה תמורת מספוא, לאחר שהוודיה המחשלה את מחיר-המספוא בשוק החופשי על ידי יבוא מתחרה.

מחירי המכסימום של כרטיסי הקולנוע יורדו, אם תיענה התאחדות בעלי בתי-הקולנוע לדרישתם של חלק מחבריה בעניין זה — ואם יסכים משרד-האוצר להוריד את המסים. סיבת הדרישה: צמצום מספר המבקרים בבתי-הקולנוע, ביחוד בחיפה, ירושלים והמושבות.

התיאטרון הקאמרי יקים לתחייה את תיאטרון-הבובות, להקת-העץ, בה החל את דרכו מנהל התיאטרון, יוסף (199) מילוא לפני 15 שנה. להקת-הבובות נהלה אז על-ידי ז'ר פאול לוי, ומילוא היה מחקה את הקולות השונים.